

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH

Proponowany system oceniania uwzględnia niezbędne warunki spełnienia przez uczniów wymagań. W szczególności:

- zapoznanie uczniów z kryteriami, standardami wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów,
- zaplanowanie zajęć edukacyjnych według wymagań,
- usamodzielnienie uczniów,
- trafność sprawdzania,
- sprawdzanie kształtujące,
- sprawdzanie sumujące,
- obiektywizm oceniania,
- znaczenie treściowe oceny.

Ponadto:

- charakter treści nauczania,
- bazę dydaktyczną,
- poziom przyswajania wiedzy przez uczniów,
- wiek uczniów,
- wiedzę nauczyciela.

Taksonomia celów poznawczych

Poziom	Kategoria	Czynności ucznia
A. Wiadomości	A. Zapamiętywanie wiadomości	Uczeń potrafi przypomnieć sobie podstawowe terminy rachunkowe, ekonomiczne, hotelarskie, gastronomiczne, fakty, prawa i teorie naukowe. Wiąże się to z elementarnym poziomem rozumienia tych wiadomości: uczeń nie powinien ich mylić ze sobą i zniekształcać.
	B. Zrozumienie wiadomości	Uczeń potrafi przedstawić wiadomości w innej formie niż je zapamiętał, uporządkować i streścić, uczynić podstawą prostego wnioskowania.
B. Umiejętności	C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Uczeń potrafi praktycznie posługiwać się wiadomościami według podanych mu poprzednio wzorów (z lekcji i podręcznika).
	D. Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych	Uczeń potrafi formułować problemy, dokonywać analizy i syntezy nowych dla niego zjawisk, formułować plan działania, tworzyć oryginalne

		pomysły czy przedmioty, wartościować je według przyjętych kryteriów.
--	--	--

Ustalenie wymagań programowych na poszczególnych poziomach jest podstawą tworzenia przedmiotowego systemu oceniania.

Ocena z przedmiotu ma charakter kształtujący, buduje osobowość człowieka, jego rzetelność, odpowiedzialność, uczciwość i dojrzałość.

Ocenie poddaje się umiejętności kluczowe i wiedzę.

A. Umiejętność myślenia i rozumowania		Kryteria oceny
Praca na lekcji	Prezentowanie nowego materiału, zagadnienia. Rozwiązywanie problemów ekonomicznych i podejmowanie decyzji.	Wypowiedź ma wartość merytoryczną. Oceniamy rozumienie problemu, sposób argumentacji, jej oryginalność, logikę, kształtowanie języka zawodowego.
	Aktywność	
	Dyskusja	
	Stosowanie sprawdzających wiadomości i umiejętności. Sprawdziany pisemne z zakresu rozwiązywania zadań problemowych.	Stosujemy następującą punktację z zakresu teorii: 100% - celujący 90-99% - bardzo dobry 75-89% - dobry 61-74% - dostateczny 50-60% - dopuszczający 0-49% - niedostateczny
Prace domowe	Analizowanie sytuacji, generowanie twórczych rozwiązań, ich ocena, selekcja i wybór. Dostrzeganie związków przyczynowo - skutkowych. Samodzielność myślenia, dochodzenia do własnych opinii i sądów.	Oceniamy stosowanie metod, technik i narzędzi kreatywnego myślenia indywidualnego. Umiejętność poszukiwania potrzebnej wiedzy w różnych źródłach.
B. Umiejętność działania		Kryteria oceny
Praca na lekcji	Opracowanie projektu	Oceniamy wybór priorytetów na podstawie hierarchii wartości, wyznaczanie celów i formułowanie zadań, planowanie i organizowanie pracy, zarządzanie własnym czasem, koncentrowanie się na priorytetach i zadaniach kluczowych.
	Praca w grupach	
C. Umiejętność komunikowania się		Kryteria oceny

Praca na lekcji	Praca w zespole	Oceniamy prezentowanie własnych przemyśleń i opinii. Wypowiadanie się w mowie i piśmie, sposób przeprowadzania negocjacji i rozwiązywania konfliktów.
	Odpowiedź ustna	
D. Umiejętność poszukiwania wiedzy i jej stosowania		Kryteria oceny
Prace domowe	Poszukiwanie potrzebnej wiedzy w różnych źródłach , selekcja i wybór informacji.	Oceniamy sposób gromadzenia i porządkowania wiedzy, praktyczne stosowanie wiedzy do rozwiązywania problemów i osiągnięcia celów.

Przy elementach zadań egzaminacyjnych i zadaniach typu egzaminacyjnego punktacja ulega podwyższeniu zgodnie z kryteriami oceniania zadań egzaminacyjnych:

Celujący	100%
Bardzo dobry	95-99%
Dobry	88-94%
Dostateczny	81-87%
Dopuszczający	75-80%
Niedostateczny	0-74%

Na lekcjach przedmiotów zawodowych oceniane będą następujące obszary aktywności uczniów:

- Kształtowanie pojęć zawodowych - sprawdzenie stopnia zrozumienia tych pojęć.
- Prowadzenie rozumowań - sposób prowadzenia rozumowań.
- Kształtowanie języka zawodowego - ocenianie języka zawodowego na odpowiednim etapie ścisłości.
- Rozwiązywanie zadań typowych dla zawodu - stosowanie odpowiednich metod, sposobów wykonania i interpretowania otrzymanych rezultatów.
- Wyrabianie nawyku dokładności, porządku, systematyczności, uczciwości i poczucia odpowiedzialności za prawidłowe i terminowe wykonywanie prac.
- Rozwiązywanie problemów ekonomicznych w różnych sytuacjach gospodarczych.
- Praca projektowa -abstrakcyjność myślenia, sposób ujęcia zagadnienia.
- Stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych.
- Aktywność na lekcji.
- Praca w grupach.
- Wkład pracy ucznia.

I. Reguły postępowania na lekcjach:

- Celem zajęć jest zdobywanie wiedzy i umiejętności zawodowych.
- W czasie lekcji zachowujemy się kulturalnie (min. nie żujemy gumy, nie spóźniamy się, nie przeszkadzamy innym, nie pakujemy się przed dzwonkiem, nie korzystamy z nośników multimedialnych).
- Po skończonej lekcji pozostawiamy ład i porządek.
- W razie wątpliwości śmiało pytamy nauczyciela.
- Systematycznie przygotowujemy się do lekcji odrabiając zadania domowe, przynosząc przybory szkolne, wypełniając polecenia nauczyciela.
- Lekcje rozpoczyna i kończy nauczyciel.
- Każdy uczeń oceniany jest zgodnie z Wewnątrzszkolnym i Przedmiotowym Systemem Oceniania.

III. Forma oceniania wiadomości i umiejętności uczniów.

1. Formy i częstotliwość oceniania

Formy	Jakie?	Ile?	Kiedy?	Zakres Materiału
Ustne	- odpowiedź - aktywność - istotny wkład w dyskusje - aktywna praca w grupie	min. 1 w semestrze indywidualnie	bez zapowiedzi	wiadomości i umiejętności z ostatnich trzech tematów lekcyjnych
Pisemne	- sprawdziany - kartkówki (w postaci testu otwartego lub zamkniętego) - testy one-line - próbne egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie	max. 5 w semestrze min. 1 w semestrze min. 1 w semestrze min. 3 razy w roku szkolnym	zapowiedziany z 7 dniowym wyprzedzeniem bez zapowiedzi zapowiedziane z 14 dniowym wyprzedzeniem	wiadomości i umiejętności z poszczególnych działów poprzedzone lekcją powtórzeniową wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych materiał dotyczący danego zawodu i odpowiedniej kwalifikacji

Inne	- zadania domowe	min. 1 w semestrze	wymagane na każdej lekcji	
	- opracowanie projektu	min. 1 w semestrze	na potrzeby tematu lekcyjnego	
	- wymagania formalne (zeszyt ćwiczeń, przybory)	indywidualnie	na bieżąco	
	- wykonanie pomocy dydaktycznych	indywidualnie	dla uczniów chętnych	
	- udział w konkursach i olimpiadach zawodowych			
	- opracowywanie referatów			

2. Wśród prac pisemnych wyróżniamy:

- a) Sprawdzian - trwający 1- 2 godziny lekcyjne, zasadniczo podsumowujący dział materiału.
- b) Kartkówkę - trwającą do 20 minut, obejmującą materiał z nie więcej niż trzech ostatnich jednostek lekcyjnych.
- c) Próbny egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie - zadania typu egzaminacyjnego trwający 120 – 180 minut.

3. Formułowanie ocen bieżących odbywa się w oparciu o wymagania na poszczególne oceny szkolne:

- a) Sprawdziany powinny być zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone lekcją utrwalającą, która określi treści i umiejętności objęte późniejszą kontrolą.
- b) Sprawdziany i próbne egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie są obowiązkowe.
- c) Przy sprawdzaniu prac pisemnych, zadań domowych, opracowanych projektów, referatów uwzględniane będą:

- rzeczowość,
- zrozumienie problemu i sposób argumentacji,
- samodzielność,
- przejrzystość i czystość,
- stosowanie metod, technik i narzędzi kreatywnego myślenia indywidualnego,
- umiejętność poszukiwania potrzebnej wiedzy w różnych źródłach,
- kształtowanie języka zawodowego.

d) Przy ocenianiu odpowiedzi ustnych uwzględniane będą:

- zawartość rzeczowa,
- argumentowanie, uzasadnienie,
- stosowanie poprawnego języka,
- umiejętność myślenia i rozumowania,
- umiejętność formułowania myśli, zgodność z tematem.

- e) Przy ocenianiu aktywności ucznia uwzględniane będą:
- częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie prawidłowych odpowiedzi,
 - praca w grupie, udział w dyskusji, prezentacja rezultatów,
 - prezentowanie własnych przemyśleń i opinii,
 - sposób przeprowadzania negocjacji i rozwiązywania konfliktów,
 - planowanie i organizowanie pracy, zarządzanie własnym czasem, koncentrowanie się na priorytetach i zadaniach kluczowych.
- f) Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności, określonych programem nauczania z przedmiotów zawodowych, ocenia się w stopniach szkolnych, według następującej skali:
- celujący	6
- bardzo dobry	5
- dobry	4
- dostateczny	3
- dopuszczający	2
- niedostateczny	1
- g) Do prawidłowego uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych uczeń powinien:
- posiadać podręcznik i zbiór zadań (wg nauczyciela),
 - systematycznie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy,
 - stosować się do poleceń i uwag nauczyciela,
 - opanować materiał programowy z zajęć poprzednich,
 - posiadać podstawowy zestaw przyborów ustalony przez nauczyciela,
 - być aktywnym na zajęciach.

IV. Dodatkowe warunki

- a) Minimalna ilość ocen wystawionych uczniowi, aby był klasyfikowany 3
- b) Jeżeli w wyniku klasyfikacji uczeń otrzyma śródroczną ocenę niedostateczną ma obowiązek zaliczenia treści obowiązujących w I półroczu, w ciągu pierwszych dwóch miesięcy II półroczu, po uprzednim uzgodnieniu form i terminu zaliczenia z nauczycielem.
- c) Jeżeli w wyniku klasyfikacji rocznej uczeń otrzyma ocenę niedostateczną, to ocena ta może być zmieniona jedynie w wyniku egzaminu poprawkowego (zasady przeprowadzania egzaminów poprawkowych zawiera Wewnętrzny System Oceniania).
- d) Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może jej napisać z całą klasą, to powinien uczynić w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły.
- e) Uczeń, który chce poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu na wyższą, dokonuje tego w ciągu 2 tygodni od uzyskania informacji o ocenie (zakres materiału i punktacja z poprawionego sprawdzianu jest taka sama, jak na pierwszym).
- f) Kartkówki nie podlegają poprawie.
- g) Prace pisemne udostępniane są do wglądu uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom) na zasadach określonych przez nauczyciela.
- h) Uczeń raz w ciągu półroczu może zgłosić (na początku lekcji) brak zadania domowego lub zeszytu, lub brak przygotowania do lekcji (nie dotyczy zapowiedzianego sprawdzianu). Uczeń, który nie ma zadania domowego lub zeszytu i nie zgłosił tego przed lekcją po wejściu do klasy otrzymuje ocenę niedostateczną.
- i) Postępy ucznia odnotowywane będą w dzienniku lekcyjnym.
- j) Informacje dla rodziców przekazywane będą przez wychowawcę klasy na organizowanych w szkole wywiadówkach i poprzez dziennik elektroniczny.

V. Postanowienia końcowe:

1. W przypadkach nie objętych przedmiotowym systemem oceniania obowiązują regulacje zawarte w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.
2. Zmiany i uzupełnienia przedmiotowego systemu oceniania mogą być dokonywane na wniosek nauczycieli przedmiotów zawodowych
3. Przedmiotowy system oceniania podlega nowelizacjom wynikającym ze zmian wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz ze zmianami rozporządzeń MEN.

VI. Zmiany dotyczące nowych form nauczania w szkole : hybrydowego lub zdalnego

1. W przypadku przejścia szkoły na system nauczania zdalnego lub hybrydowego praca zdalna odbywać się może na platformie MS Teams, dziennik elektroniczny Librus lub z wykorzystaniem innych form elektronicznych. Lekcje on line mogą odbywać się w czasie zgodnym z planem lekcji.
2. Uczeń oceniany jest zgodnie z wyżej wymienionym PSO
3. Nauczyciel poinformuje uczniów o terminie i formie oddania prac domowych (data i godzina)
4. Zadania domowe, prezentacje, karty pracy itp. zalecane przez nauczyciela są obowiązkowe i uczeń ma obowiązek przesłać je do nauczyciela w formie elektronicznej w wyznaczonym terminie.
5. Uczeń prowadzi zeszyt przedmiotowy w domu , w którym zapisuje notatki i zadania zlecone przez nauczyciela.
6. W miarę możliwości i potrzeb uczeń oceniany jest podczas rozmowy on line .
7. Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną jeśli nie odeśle pracy w wyznaczonym terminie lub w razie trudności z komputerem lub internetem nie poinformuje o tym nauczyciela.
8. Uczeń zobowiązany jest do odczytywania wiadomości wysyłanych przez nauczyciela w formie elektronicznej , przez otwarcie wiadomości potwierdza swoją obecność na zajęciach.
9. Ocenę niedostateczną uczeń może poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia poinformowania o ocenie. Ocena z poprawy zostaje wpisana do dziennika elektronicznego obok oceny pierwotnej.
10. Poprawa ocen odbywa się w formie elektronicznej na zasadach ustalonych przez nauczyciela.
11. Po zakończeniu zdalnego nauczania nauczyciel ma prawo sprawdzić prowadzony przez ucznia zeszyt przedmiotowy i wykonane w nim zadania.
12. Nauczyciel może dokonać całościowej oceny pracy ucznia.

Opracowały:

mgr Bożena Stankiewicz-Kolańska

mgr Anna Kazana Komarek

mgr Beata Kurowska

mgr Aleksandra Wrębiakowska

mgr inż. Dorota Schabek

mgr inż. Edyta Walczak

mgr Maria Paluszkiewicz